

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA OPĆINE SAPNA
ZA PERIOD OD 2017. DO 2019. GODINE**

Sapna, Juni 2016. godine

Na osnovu članova 15., 16. i 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 102/13, 9/14 i 13/14), člana 15. Zakona o principima lokalne samouprave („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06) i člana 41. Statuta Općine Sapna („Službeni glasnik Općine Sapna“, broj: 6/07,8/09 i 3/12) Općinski načelnik d o n o s i

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA OPĆINE SAPNA ZA PERIOD od 2017. do 2019. GODINE

Poglavlje 1: Uvod u Dokument okvirnog budžeta za period od 2017. do 2019. godine

U skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 102/13, 9/14 i 13/14), pripremljen je Dokument okvirnog budžeta (DOB) općine Sapna za period od 2017. do 2019. godine.

Višegodišnje planiranje i priprema DOB-a započela je 2006. godine u okviru Ministarstva finansija Federacije BiH, uz potporu Odjela za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije (DFID), a tehničku pomoć pružila je konsultantska kuća PKF. Jedan od bitnih ciljeva DOB-a je da osigura sveobuhvatan i konsolidiran okvir planiranja rashoda i izdataka na nivou Federacije BiH, čime je osigurano objedinjavanje podataka o fiskalnom stanju kantona, te općina u njezinom sastavu, kao i izvanbudžetski fondova.

Izrada DOB-a postala je uobičajena praksa na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini. Budući da se temelji na politikama i prioritetima Općinskog načelnika kao nosioca izvršne vlasti, DOB je koristan instrument u stvaranju kvalitetnijeg strateškog osnova za raspodjelu budžetskih sredstava. DOB za period od 2017. do 2019. godine izlaže fiskalnu strategiju i budžetske planove za slijedeće tri godine i ima za cilj da razvije bolju stratešku osnovu za pripremu budžeta. Temelji za izradu budžeta zasnivaju se na procjeni privrednog razvoja, potrebama socijalnoga sektora, makroekonomskih pokazatelja, te procjeni prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene DOB-om.

Moderni proces srednjoročnog planiranja budžeta je proces koji:

1. Ima jasno definisan budžetski kalendar i raspodjelu odgovornosti;
2. Ima jasnu fiskalnu strategiju zasnovanu na nivou raspoloživih vladinih resursa;
3. Utvrđuje prioritete raspodjele ograničenih resursa na najvažnije ekonomske i socijalne prioritete politike općine;
4. Unapređuje predvidivost budžetskih politika i finansiranja;
5. Osigurava efikasnije i djelotvornije korištenje vladinih resursa;
6. Unapređuje transparentnost i odgovornost vladinih politika, programa i procesa donošenja odluka;
7. Osigurava razmatranje finansijskih učinaka u narednim godinama, pri donošenju odluka u vezi sa politikama, te donošenje tih odluka tokom ciklusa planiranja budžeta.

Služba za privredu, budžet i finansije predlaže Općinskom načelniku da razmotri i usvoji DOB općine Sapna za period od 2017. do 2019. godine, kao temelj za pripremu, planiranje i izradu budžeta i finansijskih planova u nastupajućem periodu.

Poglavlje 2: Srednjoročna makroekonomska prognoza

Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze su bazirane na prognozama Direkcije za ekonomsko planiranje pri Institucijama Bosne i Hercegovine, Federalnog zavoda za statistiku i Federalnog ministarstva finansija.

Prema projekcijama Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP) Bosne i Hercegovine period od 2017. do 2019. godine bi s obzirom na pretpostavku normalizacije svjetske privrede, trebao obilježiti povratak privrede na raniji trend realnog rasta. U 2017. godini se očekuje nastavak postepenog poboljšanja eksternog okruženja i jačanje ekonomskog rasta u BiH. Očekivano jačanje ekonomskog rasta i zaposlenosti u okruženju bi trebalo osigurati značajan rast ne samo izvoza nego i domaće tražnje koja se u velikoj mjeri finansira inostranim prilivima. Očekivano postepeno povećanje broja zaposlenih i realnih plata nošeno proizvodnjom i izvozom, rast tekućih priliva iz inostranstva, direktnih stranih ulaganja i slično trebali bi dovesti do rasta finalne potrošnje od 1,7% i investicija od 8,3% u 2015. godini. Ovo uključuje i značajan realni rast investicija opšte vlade od 10,4% uz neznatan realni rast vladine potrošnje.

Sličan rast tražnje se očekuje i u 2017. godini kada bi se finalna potrošnja trebala povećavati realnom stopom od 1,8%, a investicije 7,4%. U isto vrijeme se očekuje značajan realni rast izvoza od 6,8% u 2015. godini, nakon čega slijedi usporavanje na stopu od 6% u 2016. godini kao posljedica baznog efekta iz ranijeg perioda. S druge strane, visok realni rast uvoza od 8,2% u 2014. godini koji je u velikoj mjeri bio posljedica povećane uvozne zavisnosti (obzirom da je značajan dio domaćih proizvodnih kapaciteta bio barem privremeno onesposobljen) trebao bi biti umanjen u narednom periodu. Otuda je proiciran znatno niži uvozni rast od 5,7% u 2015. godini, odnosno 4% u 2016. godini. Time je, obzirom na relativno stabilan rast domaće tražnje, pojačan ukupan ekonomski rast u ovom periodu.

U periodu od 2017. do 2018. godine očekuje se postepeno jačanje ekonomskog rasta u BiH i to prvenstveno kao posljedica sve povoljnijeg eksternog okruženja. Tako je za 2017. godinu projiciran rast od 3,6%, nakon čega slijedi ubrzavanje na 4,4% u 2018. godini. Slično kao i u prethodnih par godina, očekuje se da bi ovo ubrzavanje rasta trebalo biti prvenstveno nošeno domaćom tražnjom uz zanemariv uticaj bilansa vanjske trgovine. Glavni rizici za ostvarenje ovih projekcija vezani su za (ne)ostvarivanje pretpostavki iz vanjskog sektora vezano za ekonomski rast u okruženju, kretanje svjetskih cijena, vremenske prilike i slično.

Stagnacija industrijske proizvodnje u BiH (rast 0,1%) posljedica je izrazito teških uslova poslovanja tokom cijele godine. Naime, uz mnoštvo strukturalnih problema industrijska proizvodnja u BiH tokom 2014. godine bila je izložena nezapamćenoj prirodnoj katastrofi i poplavama tokom maja mjeseca što je u velikoj mjeri odredilo nivo proizvodnje na kraju godine. Pored domaćih izazova, bh. industrija tokom 2014. godine bila je izložena dosta stagnantnoj poslovnoj aktivnosti u neposrednom međunarodnom ekonomskom okruženju koju su karakterisale slaba izvozna tražnja i pad svjetskih cijena roba. Posmatrano po sektorima pozitivan doprinos industrijskoj proizvodnji ostvaren je samo u domenu prerađivačke industrije koja je bez obzira na velike izazove tokom 2014. godine zabilježila godišnji rast proizvodnje od 3,8% u odnosu na prethodnu godinu. S druge strane, sektor za proizvodnju električne energije usljed visoke osnovice iz prethodne godine i niskog nivoa proizvodnje u hidroelektranama tokom 2014. godine zabilježio je godišnji pad proizvodnje od oko 10% i na taj način onemogućio rast industrijske proizvodnje u BiH. Sektor rudarstva koji uključuje rudnike uglja, metala te ostalih ruda i čini oko 13% ukupne industrijske proizvodnje

u BiH tokom 2014. godine zabilježio je smanjenje proizvodnje od oko 2% i imao je negativan uticaj na ukupnu industrijsku proizvodnju u BiH.

Posljednje raspoložive projekcije DG ECFIN-a i preliminarni podaci za 2015. godinu nagovještavaju poboljšanje ekonomskih aktivnosti i jačanje ekonomskog rasta u zemljama EU u odnosu na prethodnu godinu, što će predstavljati glavnu determinantu kretanja industrijske proizvodnje u BiH. Tokom 2015. godine očekuje se da bi pozitivniji ambijent u međunarodnom ekonomskom okruženju praćen stabilizacijom u sektoru za proizvodnju električne energije trebao omogućiti postepeni oporavak industrijske proizvodnje u BiH (rast 4,8%). Ključnu ulogu bi trebala imati bh. prerađivačka industrija koja čini 2/3 ukupne industrijske proizvodnje i u velikoj mjeri je izvozno orjentisana. Jačanje izvozne tražnje trebalo bi omogućiti tradicionalno dominantnim industrijskim grana u BiH (metalna industrija, drvna industrija i proizvodnja namještaja, proizvodnja rezervnih dijelova i autopresvlaka, te prehrambena i hemijska industrija) da u određenoj mjeri poboljšaju nivo proizvodnje i izvoza u odnosu na prethodnu godinu. Tokom 2016. godine u zemljama EU očekuje se nastavak trenda pozitivnog ekonomskog rasta od oko 2,1% koji će biti potpomognut i jačanjem investicija sa godišnjom stopom rasta od oko 4,6%. Oporavak gotovo svih sektora EU ekonomije pozitivno će se odraziti na proizvodne procese kako u širem regionu tako i u BiH (rast 5,4%). Povećani nivo izvozne tražnje rezultirat će poboljšanjem proizvodnje u svim sektorima industrijske proizvodnje u BiH gdje se prema projekcijama DEP-a očekuje nastavak pozitivnog trenda rasta proizvodnje. Pored izvozno orjentiranih grana bh. prerađivačke industrije zbog očekivanih investicionih aktivnosti tokom 2016. godine očekuje se pozitivan doprinos i onih grana koje su determinisane domaćom tražnjom. S druge strane, tokom 2016. godine očekuje se da bi i energetska sektor koji ima veoma važnu ulogu u ukupnoj industrijskoj proizvodnji, trebao ostvariti povećanje proizvodnje, obzirom da se u 2016. godini očekuje puštanje novih proizvodnih kapaciteta u okviru ovog sektora. Očekivano jačanje oporavka većine industrija glavnih trgovinskih partnera tokom 2017.-2018. godine korišteno je kao pretpostavka za projekciju intenziviranja rasta industrijske proizvodnje u BiH (5,7% i 6% respektivno). Veća iskorištenost kapaciteta u EU bi kroz rast izvozne tražnje trebali rezultirati povećanjem proizvodnje i zaposlenosti u BiH prerađivačkoj industriji, posebno izvozno orijentiranih grana. Nastavak investicionih ulaganja u infrastrukturu i energetiku bi također trebao značajno doprinijeti jačanju kako građevinskog sektora u BiH tako i onih grana prerađivačke industrije koje su usko vezane uz građevinarstvo. Također se očekuje nastavak trenda rasta proizvodnje u energetskom sektoru koji je u prethodnom periodu bio jedan od glavnih nosilaca industrijske proizvodnje.

U 2015. godini se očekuje postepena stabilizacija tržišta rada. Oporavak tržišta rada u EU i BiH bi trebao biti determinisan obimom investicija, vanjske trgovine i uopšte poslovnim ambijentom. Prema projekcijama EK na tržištu rada EU se očekuje smanjenje stope nezaposlenosti i povećanje broja zaposlenih, uz brži ekonomski rast u odnosu na 2014. godinu. U BiH se uz pretpostavljeni rast BDP-a, u 2015. godini očekuje postepeno smanjenje stope nezaposlenosti. U domenu neto plata se očekuje umjeren rast u odnosu na 2014. godinu usklađen sa obimom poslovne aktivnosti bh. preduzeća. Prosječna plata i broj zaposlenih u BiH bi u 2015. godini mogli biti veći za 0,5% i 1,7% g/g respektivno. U 2016. godini, uz pretpostavljeni ekonomski rast DEP-a, očekuje se nastavak pozitivnih dešavanja na bh. tržištu rada. Prema posljednjim predviđanjima Evropske komisije u EU se očekuje smanjenje stope nezaposlenosti i povećanje broja zaposlenih, uz brži ekonomski rast u odnosu na 2015. godinu. Na taj način obim poslova bh. preduzeća bi trebao biti veći (uz povećan nivo potražnje), i uopšte poslovna klima bi trebala biti povoljnija. Sve navedeno bi trebalo stvoriti uslove za povećanje neto plata i broja zaposlenih u BiH. Pretpostavlja se da bi prosječna neto

plata mogla biti veća za 1,5%, a broj zaposlenih za 1,8% g/g. U 2017. i 2018. godini se očekuje nastavak pozitivnih dešavanja na tržišta rada. Uvećanje obima investicija, trgovine i industrijske proizvodnje trebalo bi imati pozitivan uticaj na kreiranje novih radnih mjesta i uvećanje prosječnih neto plata. Na osnovu pomenutog očekuje se da ukupan broj zaposlenih u BiH u 2017. godini bude uvećan oko 2%, odnosno 2,1% u 2018. godini. Rast obima poslova bh. preduzeća bi se takođe pozitivno odrazio na zarade zaposlenih. Pretpostavlja se da bi prosječna neto plata u BiH mogla biti veća za 1,9% u 2017. godini, odnosno 2,1% u 2018. godini. Osnovni rizici za ostvarenje projekcija na tržištu rada su prvenstveno nivo potražnje, investicija i obim trgovine ne samo u BiH nego i u EU. Nezadovoljavajući poslovni ambijent mogao bi usporiti pozitivna dešavanja na tržištu rada, odnosno povećanje broja zaposlenih i neto plata.

Zbog uticaja svjetskih cijena energenata i hrane na bh. cijene, prilikom izrade projekcija za posmatrane godine, uzete su u obzir pretpostavke o kretanju cijena navedenih proizvoda (eksterni faktori). Takođe su uzeti u obzir domaći faktori koji bi mogli doprinijeti promjeni cijena (akcize, cijene komunalija i slično). Prema posljednjim projekcijama Evropske komisije cijene nafte na svjetskom tržištu bi trebale biti nešto niže u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu. Slično je sa cijenama hrane. U BiH se takođe ne očekuje značajan rast opšteg nivoa cijena uzimajući u obzir promjene cijena energenata i hrane na svjetskom tržištu. Od domaćih faktora koji doprinose promjeni opšteg nivoa cijena uzet je u obzir nastavak uvećanja akciza na cigarete i duhan i moguće poskupljenje električne energije. Na osnovu navedenog u BiH u 2015. godini se očekuje skroman rast cijena od 0,2% g/g. U 2016. godini, prema projekcijama EK i Svjetske banke, se očekuje stabilizacija cijena energenata i hrane na svjetskom tržištu. Cijene nafte i hrane, nakon smanjenja u 2015. godini, bi se trebale postepeno uvećavati.

Navedene promjene bi uticale na nivo inflacije u EU koja bi mogla biti veća u odnosu na 2015. godinu. U BiH se takođe očekuje rast cijena u 2016. godini zbog navedenih promjena. Prilikom izrade projekcija uzet je u obzir i nastavak usklađivanja akciza na cigarete i duhan sa EU regulativom, pa se u BiH u 2016. godini očekuje inflacija od 1% g/g. Imajući u vidu da se prema projekcijama Svjetske banke u 2017. i 2018. godini očekuje stabilan i umjeren rast cijena hrane, nafte i gasa, pretpostavlja se da bi inflacija u BiH mogla iznositi između 1,3% i 1,5% g/g. Osnovi rizici za ostvarenje projekcija cijena (naročito u 2015. godini) su podijeljeni u dvije grupe: eksterni i domaći. Eksterni rizici se odnose na značajna smanjenja cijena nafte i hrane na svjetskom tržištu koja bi doprinijela sporijem rastu opšteg nivoa cijena, a u ekstremnom slučaju i nastavku deflacije.

Tokom 2014. godine bh. privreda se suočila sa velikim domaćim i međunarodnim izazovima. Tako su vremenske nepogode i pad proizvodnje električne energije u BiH sa jedne strane, te skroman ekonomski rast glavnih trgovinskih partnera (slaba izvozna tražnja) i nizak nivo svjetskih cijena roba u velikoj mjeri odredili nivo i kretanje bh. vanjskotrgovinske robne razmjene sa svijetom. Prema podacima iz platnog bilansa CBBiH, Bosna i Hercegovina je tokom 2014. godine ostvarila povećanje ukupne vanjskotrgovinske razmjene od 5,6% u odnosu na prethodnu godinu. Ovo povećanje robne razmjene ostvareno je prvenstveno zbog realnog rasta uvoza od 8,2 %, dok je godišnja stopa rasta izvoza bila duplo niža i iznosila je 3,8% u odnosu na prethodnu godinu. Hronološki posmatrano, tokom drugog kvartala usljed obilnih poplava došlo je do naglog pada izvoza roba iz BiH od 6% u odnosu na isti kvartal prethodne godine, tako da nastali gubici nisu iskompensirani do kraja godine. S druge strane jačanje domaće tražnje (projekcija godišnjeg rast finalne potrošnje i investicija od 1,5% odnosno 11,6%) te štete nastale u poplavama i proces sanacije rezultirali su naglim

povećanjem bh. uvoza. U konačnici ovo je rezultiralo godišnjim povećanjem vanjskotrgovinskog deficita od 14,9%, a pokrivenost uvoza izvozom smanjena je za 2,4 p.p i u 2014. godini iznosila je 57,9%. Posljednje projekcije DG ECFIN-a i raspoloživi kratkoročni indikatori ukazuju na jačanje poslovne aktivnosti i ekonomskog rasta u zemljama EU. Ovo jačanje izvozne tražnje tokom 2015. godine praćeno deprecijacijom eura i niskim cijenama nafte trebalo bi imati pozitivne implikacije na vanjskotrgovinsku robnu razmjenu u regionu pa samim tim i Bosni i Hercegovini. Očekuje se da će znatno povoljnije međunarodno-poslovno okruženje i očekivani oporavak industrijske proizvodnje u 2015. godini rezultirati povećanjem vanjskotrgovinske robne razmjene u BiH. Ovo jačanje izvozne tražnja trebalo dovesti do povećanja proizvodnje u prerađivačkoj industriji što bi u konačnici rezultiralo povećanjem realnog rasta bh. izvoza.

Direktna strana ulaganja u 2016. godini bila bi od 980 do 1.080 miliona KM. Pored ulaganja u elektroenergetski sektor interesantna su ulaganja u dionice autoputeva. Direktna strana ulaganja u 2017. godini bila bi od 940 miliona do 1.040 miliona KM. Pored nastavka ulaganja u elektroenergetske objekte i dionice autoputeva, kao interesantan projekat pojavljuje se ulaganje u Tvornicu cementa Banovići ukupne vrijednosti oko 200 miliona EUR, predviđena je izgradnja do kraja 2017. godine odnosno početkom 2018. godine. Direktna strana ulaganja u 2018. godini bi bila od 910 do 1010 miliona KM.

Poglavlje 3. Srednjoročna fiskalna strategija

U ovom poglavlju su prikazane projekcije prihoda za finansiranje javne potrošnje općine Sapna koje se očekuju tokom srednjoročnog perioda. Izradi se pristupilo na osnovu postojećih politika, procjene Službe za privredu, budžet i finansije o naplativosti prihoda koji se ostvaruju po osnovi njihove aktivnosti i analize naplate prihoda po vrstama u prethodnom i tekućem periodu. Projekciju prihoda na državnom nivou za naredni trogodišnji period izradila je Makroekonomska jedinica Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje.

3.1. Projekcija prihoda od indirektnih poreza

Prihodi prikupljeni po osnovu indirektnih poreza uplaćuju se na Jedinstveni račun Uprave za indirektno oporezivanje nakon čega se raspoređuju u skladu sa Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH i Zakonom o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda sa jedinstvenog računa. U skladu sa Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH detaljno je regulisana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, Kantona, jedinica lokalne samouprave i Direkcije za ceste.

Tabela 1. Prihodi od PDV-a koji su planirani u 2016. godini., te koji se planiraju u DOB-u 2017.-2019.

Ekonomski kod	OPIS	Plan 2016.	Projekcije 2017.	Projekcije 2018.	Projekcije 2019.	Ukupno 2017.-2019.
717131	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta	65.000,00	65.160,00	68.750,00	68.750,00	202.660,00
717141	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju jedinici lokalne samouprave	1.147.531,00	1.043.653,00	1.092.351,00	1.163.273,00	3.299.277,00

3.2. Projekcija prihoda od direktnih poreza

Pored prihoda od indirektnih poreza, budžet općine Sapna puni se i iz nekoliko vrsta direktnih poreza, kao što su: porez na dohodak, porez na plaću, porez na imovinu, porezi na promet proizvoda i usluga, te ostalih poreza. Treba istaći da se „aktivnim“ poreznim prihodima mogu smatrati samo porez na dohodak i porez na imovinu, dok svi ostali porezni prihodi predstavljaju zaostale porezne obaveze iz ranijih godina, odnosno iz godina kada su ti porezni propisi bili na snazi.

Tabela 2. Prihodi od direktnih poreza koji su planirani u 2016. godini., te koji se planiraju u DOB-u 2017.-2019.

Ekon. kod	OPIS	Plan 2016.	Projekcije 2017.	Projekcije 2018.	Projekcije 2019.	Ukupno 2017.-2019.
	DIREKTNI POREZI	261.850,00	248.180,00	258.107,00	265.384,00	771.671,00
711000	POREZI ZAOSTALI NA PLATU	4.350,00	3.417,00	3.580,00	4.350,00	11.347,00
711111	Porez na dobit od privrednih i profesionalnih djelatnosti	350,00	417,00	430,00	350,00	1.197,00
711112	Porez na dobiti iz poljoprivrednih djelatnosti	4.000,00	3.000,00	3.150,00	4.000,00	10.150,00
713000	POREZ NA PLAĆU I RADNU SNAGU	00,0	0,00	0000	0,00	0,00
713111	Porez na plate i druga lična primanja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
714000	POREZ NA IMOVINU	98.100,00	79.650,00	83.300,00	83.300,00	246.250,00
714111	Porez na imovinu od fizičkih osoba	15.000,00	6.680,00	7.000,00	7.000,00	20.680,00
714112	Porez na imovinu od pravnih osoba	100,00	1.720,00	1.780,00	1.780,00	5.280,00
714113	Porez na imovinu	34.000,00	32.000,00	33.500,00	33.500,00	99.000,00
714121	Porez na nasleđe i darove	3.000,00	7.450,00	7.770,00	7.770,00	22.990,00
714131	Porez na promet nepokretnosti od fizičkih lica	46.000,00	31.600,00	33.000,00	33.000,00	97.600,00
715141	Zaostali porezi na promet usluga	0,00	200,00	250,00	250,00	700,00
716000	POREZ NA DOHODAK	159.400,00	165.113,00	165.113,00	177.734,00	514.074,00
716111	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih lica od nesamostalne djelatnosti (Plate)	111.000,00	124.064,00	124.686,00	131.343,00	380.093,00
716112	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih lica od samostalne djelatnosti (Paušali i dnevnice)	11300,00	11300,00	11300,00	11300,00	33.900,00
716113	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih lica od imovine i imovinskih prava	1.300,00	1.300,00	1.300,00	1.300,00	3.900,00
716115	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih lica od nagradnih igara	2.800,00	2.800,00	2.800,00	2.800,00	8.400,00
716116	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih lica od drugih samostalnih djelatnosti	28.000,00	20.524,00	25.991,00	25.991,0	72.506,00
716117	Prihod od poreza na dohodak po konačnom obračunu	5.000,00	5.125,00	5.150,00	5.000,00	15.527,00

3.2.1. Porez na dohodak

orez na dohodak prema novom Zakonu o porezu na dohodak, koji je počeo sa primjenom 01.01.2009. godine predstavlja sintetički oblik oporezivanja prihoda iz poreza na platu i poreza na dodatna primanja, poreza na dobit od privredne i profesionalne djelatnosti, poreza na prihod od poljoprivrede, poreza na prihod od autorskih prava, izuma i tehnoloških unapređenja, poreza na ukupan prihod fizičkih osoba, poreza na dohodak od imovine i imovinskih prava i porez na prihod od igara na sreću.

Očekivani nivo prihoda od poreza na dohodak u 2016. godini iznositi će 159.400,00 KM, u 2017. iznositi će 165.113,00 KM, i u 2018. godini iznositi će 165.113,00 KM, a u 2019. godini 177.734,00 KM.

3.2.2. Porezi na imovinu

Ovi porezi obuhvataju porez na imovinu od fizičkih i pravnih lica, porez na nasljeđe i darove, porez na promet nepokretnosti fizičkih i pravnih lica i ostale poreze na imovinu koji se naplaćuju i raspoređuju između budžeta kantona i općina prema kantonalnim propisima. Projekcija ovih prihoda za 2017. godinu je 79.650,00 KM, 2018. godinu 83.300,00 KM, te 2019. godinu 83.300,00 KM

3.3. Neporeski prihodi

Neporeski prihodi uključuju: naknade i takse, novčane kazne, posebne naknade, ostale neporezne prihode (uključujući i vlastite prihode budžetskih korisnika), naknade po osnovu dodjele i korištenja građevinskog zemljišta i građenje. Očekivani ukupni iznos prikupljenih neporeznih prihoda u 2017. godini iznosi 449.355,00 KM, dalje ostvarenje neporeznih prihoda u 2018. godini planira se u iznosu od 416.288,00 KM i u 2019. godini 416.288,00 KM. Potrebno je napomenuti da su neporezni prihodi još uvijek najslabija tačka sagledavanja prihoda, koji se kao takvi različito tretiraju u kantonima, općinama i Federaciji, zbog čega treba uslijediti njihovo specificirano i unificirano praćenje.

Tabela 3. Neporeski prihodi koji su planirani u 2016. godini., te koji se planiraju u DOB-u 2017.-2019.

Ekon. kod	OPIS	Plan 2016.	Projekcije 2017.	Projekcije 2018.	Projekcije 2019.	Ukupno 2017.-2019.
720000	NEPORESKI PRIHODI	392.558,00	449.355,00	416.288,00	416.288,00	1.281.931,00
721000	PRIHODI OD RENTI I ZAKUPA	41.840,00	41.554,00	41.554,00	41.554,00	124.662,00
721111	<i>Prihod od dividende i udjela u profitu u javnim</i>	<i>2000,00</i>	<i>2000,00</i>	<i>2000,00</i>	<i>2000,00</i>	<i>6000,00</i>
721112	<i>Prihod od davanja prava na eksploataciju</i>	<i>7.000,00</i>	<i>7.000,00</i>	<i>7.000,00</i>	<i>7.000,00</i>	<i>21.000,00</i>
721122	<i>Prihod od izdavanje poslovni prostora</i>	<i>2.000,00</i>	<i>1.744,00</i>	<i>1.744,00</i>	<i>1.744,00</i>	<i>5.232,00</i>
721211	<i>Prihodi od kamata za depozite</i>	<i>150,00</i>	<i>120,00</i>	<i>120,00</i>	<i>120,00</i>	<i>360,00</i>
721231	<i>Ostali prihodi od imovine (pijaca)</i>	<i>30.690,00</i>	<i>30.690,00</i>	<i>30.690,00</i>	<i>30.690,00</i>	<i>92.070,00</i>

721239	<i>Taksa za držanje pasa</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
722000	NAKNADA I TAKSE	346.218,00	402.801,00	369.734,00	369.734,00	1.142.269,00
722131	Općinske administrativne takse	98.000,00	97.500,00	97.500,00	97.500,00	292.500,00
722321	Općinske komunalne takse	55.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00	120.000,00
722321	Općinske takse za rad na pijaci	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	60.000,00
722423	Naknada za izgradnju i održavanje javni skloništa	1.280,00	1.100,00	1.300,00	1.300,00	3.700,00
722431	Općinske komunalne naknade	5.000,00	52.276,00	53.276,00	53.276,00	158.828,00
722434	Naknada za korištenje građevinskog zemljišta	6.000,00	8.000,00	8.000,00	8.000,00	24.000,00
722437	Naknada za postupak legalizacije javnih površina i građevina	8.000,00	38.000,00	35.000,00	35.000,00	108.000,00
722437	Naknada za priključak na vodovod	2.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
722443	Naknada za korištenje hidro akumulacija	14.000,00	15.000,00	11.600,00	11.600,00	38.200,00
722474	Naknada za eksploataciju državne šume	35.000,00	15.000,00	10.000,00	10.000,00	35.000,00
722515	Naknada za korištenje podataka premjera i katastra zemljišta	4.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	9.000,00
722516	Naknada za korištenje podataka i vršenje usluga katastra	46.578,00	60.000,00	40.000,00	40.000,00	140.000,00
722531	Naknada za upotrebu cesta od vozila pravnih lica	8.000,00	13.000,00	10.000,00	10.000,00	33.000,00
722532	Naknada za upotrebu cesta od vozila građana	27.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00	75.000,00
722581	Naknada na platu od prirodnih i drugih nesreća	12.200,00	13.200,00	13.300,00	13.300,00	39.800,00
722582	Naknada na dodatna primanja od prirodnih nesreća	1.300,00	725,00	758,00	758,00	2.241,00
722611	<i>Prihod od pružanja usluga građana</i>	150,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	3.000,00
722761	<i>sredstva refundacije za bolovanje iz prethodne godine</i>	2000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
722791	<i>Ostali neplanirani prihodi (povrat PDV)</i>	710,00	0,00	0,00	0,00	0,00
723000	NOVČANE KAZNE	4.500,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	15.000,00
723131	Ostali prihodi	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	6.000,00
723139	Novčana kazna po općinskim propisima	2.500,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	9.000,00

3.4. Potpore

U Budžetu općine Sapna za 2016. godinu tekuće potpore (grantovi) planirane su u iznosu od 412.000,00 KM, zbog posljedica elementarnih nepogoda iz 2014. godine. Imajući u vidu da nema naznaka da bi se moglo u nastupajućem trogodišnjem periodu nastaviti sa nekim projektima koji su predviđeni da se realiziraju u ovoj godini, u 2017., 2018. i 2019. godini od tekućih potpora planiramo ostvariti 510.000,00 KM.

Tabela 4. Potpora planirana u 2016. godini., te koja se planiraja u DOB-u 2017.-2019.

Ekon. kod	OPIS	Plan 2016.	Projekcije 2017.	Projekcije 2018.	Projekcije 2019.	Ukupno 2017.-2019.
	POTPORA	412.000,00	170.000,00	170.000,00	170.000,00	510.000,00
732112	Fond za sanaciju šteta	44.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
732112	Potpora od viši nivoa vlasti	145.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
732114	Primljeni tekući transfer za korisnike BIZ-a	70.000,00	70.000,00	70.000,00	70.000,00	210.000,00
732000	Primljeni tekući transfer od viših nivoa vlasti	150.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	300.000,00
733000	Donacije	3.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tabela5 Kapitalni transferi u 2016. godini., te koja se planiraja u DOB-u 2017.-2019.

Ekon. kod	OPIS	Plan 2016.	Projekcije 2017.	Projekcije 2018.	Projekcije 2019.	Ukupno 2017.-2019.
	KAPITALNI TRANSFERI	369.620,57	192.507,00	186.262,00	116.551,00	495.320,00
742112	Primljeni kapitalni transfer od Fonda za zaštitu okoliša -Kanalizacioni kolektor Međeđa	40.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
742112	Primljeni kapitalni transfer za sportsku dvoranu	15.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
742112	Primljeni kapitalni transfer od Federalnog ministarstva prostornog uređenja-klizište Goduš	74.601,00	0,00	0,00	0,00	0,00
742114	Primljeni kapitalni transfer od Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva-izrada glavnog projekta regulacije rijeke Sapne	35.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
742114	Primljeni kapitalni transfer od Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva-kanalizacioni kolektor Međeđa	75.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

742114	Primljeni kapitalni transfer od Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva-izrada bunara u Sapni, Vitinici i Godušu	70.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
742114	Primljeni kapitalni transfer od Fonda za zaštitu okoliša TK-nabavka motornog vozila	50.019,57	0,00	0,00	0,00	0,00
742114	Primljeni kapitalni transfer od Ministarstva prostornog uređenja TK-VEKTORIZACIJA	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
742112	Primitci za kapitalne projekte	0,00	192.507,00	186.262,00	116.551,00	495.320,00

Tabela 6 Kreditna sredstva u 2016. godini., te koja se planiraju u DOB-u 2017.-2019

Ekon. kod	OPIS	Plan 2016.	Projekcije 2017.	Projekcije 2018.	Projekcije 2019.	Ukupno 2017.-2019.
	SREDSTVA OD KREDITA	237.814,59	0,00	0,00	0,00	0,00
814331	Primci od dugoročnog zaduživanja	200.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
511128	Neutrošena sredstva od kredita	37.814,59	0,00	0,00	0,00	0,00

Poglavlje 4. Struktura potrošnje u javnom sektoru

U ovom poglavlju je opisana politika javnih rashoda i dat kratak pregled ključne problematike vezane za oblasti upravljanja resursima javnog sektora, kao i struktura javnih rashoda po glavnim ekonomskim stavkama. U skladu sa planiranim okvirom raspoloživih sredstava i prihvaćenom politikom javnih rashoda, u ovom poglavlju date su preporuke o strukturi budžetske potrošnje za naredni trogodišnji period po glavnim ekonomskim stavkama.

Kao i prethodnih godina, planiranje budžeta će se oslanjati na načela stabilizacijskog djelovanja fiskalne politike kroz smanjenje javne potrošnje. Općina Sapna je čvrsto opredjeljena za nastavak provođenja mjera štednje javne potrošnje u periodu od 2017. do 2019. godine, čiji je osnovni cilj održavanje stabilnog fiskalnog sistema, održavanje budžetske ravnoteže i kontrola javne potrošnje.

Mjere štednje javne potrošnje će se provoditi kroz ograničavanje rasta tekućih rashoda, uz istovremeno nastojanje očuvanja socijalne pravednosti i zaštite najugroženijih grupa stanovništva i boračkih populacija, te osiguranje aktivnog doprinosa povećanju investicionih aktivnosti. Ovo uključuje ograničavanje rasta i veću kontrolu troškova materijala i usluga, restriktivno planiranje i veću kontrolu tekućih i kapitalnih transfera, kao i realno planiranje nabavke stalnih sredstava.

Napomena: U planirane rashode i izdatke u periodu od 2017. do 2019. godine uključeni su rashodi i budžetskog korisnika Centar za socijalni rad.

4.1. Rashodi Budžeta općine Sapna

Prihodi od indirektnih poreza znatno su varirali u toku 2015. godine, što je otežavalo izradu projekcija ovog najznačajnijeg prihoda u budžetu. Na to ukazuju i revidirane projekcije ovih poreza od strane Ministarstva finansija Tuzlanskog kantona. Zahtjevi budžetskih korisnika u dijelu rashoda po osnovu prihoda od sopstvene djelatnosti (vlastiti prihodi) i namjenskih sredstva uglavnom su uvaženi kroz trogodišnji period. Radi lakšeg analiziranja kretanja procijenjenih rashoda i izdataka daje se slijedeći pregled indikativnih gornjih granica ukupnih rashoda i izdataka Budžeta općine Sapna za period od 2017. do 2019. godine.

Tabela 5. Rashodi i izdaci koji su planirani u 2016. godini., te koji se planiraju u DOB-u 2017.-2019.

		OPIS	Plan 2016.	Projekcije 2017.	Projekcije 2018.	Projekcije 2019.
1		Rashodi po ekonomskim kategorijama (2+27+28+29+30)	2.586.374,16	2.168.855,00	2.191.758,00	2.200.246,00
2	610000	TEKUĆI RASHODI (3+6+7+16+25)	1.997.057,00	1.921.714,00	1.944.014,00	1.947.664,00
3	611000	Plaće i naknade (4+5)	909.500,00	928.000,00	928.000,00	933.000,00
4	611100	Bruto plate i naknade	791.000,00	810.500,00	810.500,00	815.500,00
5	611200	Naknade troškova zaposlenih	118.500,00	117.500,00	117.500,00	117.500,00
6	612000	Doprinosi iz plate	82.700,00	82.800,00	82.800,00	82.800,00
7	613000	Izdaci za materijal i usluge (8+9+10+11+12+13+14+15)	521.702,00	522.629,00	515.929,00	528.079,00
8	613100	Putni troškovi	3.310,00	3.400,00	3.500,00	7.200,00
9	613200	Izdaci za energiju	24.900,00	25.100,00	25.100,00	28.100,00
10	613300	Izdaci za komunalne usluge	10.700,00	10.900,00	11.100,00	11.200,00
11	613400	Nabavka materijala	15.850,00	17.550,00	19.800,00	20.900,00
12	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	11.244,00	12.050,00	12.150,00	12.250,00
13	613700	Izdaci za tekuće održavanje	29.000,00	29.000,00	34.000,00	34.000,00
14	613800	Platni promet	3.669,00	3.670,00	3.670,00	3.670,00
15	613900	Ugovorene usluge	423.029,00	420.959,00	406.609,00	410.759,00
16	614000	TEKUĆI GRANTOVI (17+18+19+19+20+21+22+23)	476.155,00	378.655,00	407.655,00	394.155,00
17	614100	Grantovi drugim nivoima vlasti	70.655,00	53.655,00	70.655,00	53.655,00
18	614200	Grantovi pojedincima	298.000,00	217.000,00	229.000,00	232.000,00
19	614300	Grantovi neprofitnim organizacijama	71.500,00	72.000,00	72.000,00	72.500,00
20	614400	Subvencija, podsticaj razvoja poljoprivrede	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00

21	614400	Subvencije	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00
22	614500	Potpora poduzetnicima	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00
23	614800	Tekući rashodi	8.000,00	8.000,00	8.000,00	8.000,00
24	616300	Kamata na uzeti zajam	7.000,00	9.630,00	9.630,00	9.630,00
25		KAPITALNI IZDACI (26+27)	358.586,16	9.500,00	5.500,00	5.500,00
26	821300	Nabavka opreme	3.300,00	2.500,00	5.500,00	5.500,00
27	820000	Kapitalni izdaci	355.286,16	7.000,00	0,00	0,00
28	680000	DOZNAKE IZ BUDŽETA	145.731,00	151.802,00	156.405,00	161.243,00
30	820000	OTPLATA PRIMLJENOG ZAJMA	85.000,00	85.839,00	85.839,00	85.839,00
31	823300	Otplata primljenog zajma	85.000,00	85.839,00	85.839,00	85.839,00
		RASHODI I FINANSIRANJE	2.589.374,16	2.168.855,00	2.191.758,00	2.200.246,00

4.1.1. Plaće i naknade

Očekuje se da će ukupna očekivana potrošnja na plaće, naknade troškova zaposlenih i doprinose poslodavca u 2017. godini iznositi 928.000,00 KM. Ovakvo projicirana potrošnja na plaće naknade i doprinose u 2017. godini trebala bi se zadržati i u naredne dvije godine trajanja DOB-a. Procjenjujemo da bi rashodi na plaće i naknade trebale imati tendenciju blagog rasta u odnosu na 2016. godinu.

4.1.2. Izdaci za materijal i usluge

Što se tiče plana za 2016. godinu, izdaci za materijal i usluge planirani su u iznosu od 521.702,00 KM. Što se tiče projekcije izdataka za materijal i usluge u nastupajućem srednjoročnom periodu, intencije predlagača idu u pravcu da se ovi izdaci pozicioniraju do iznosa od 522.629,00 KM do 515.929,00 KM. Kada govorimo o rizicima koji mogu uticati na povećanje ovih izdataka, oni su najviše povezani sa kretanjima cijena na tržištu energenata, bilo direktno, bilo indirektno.

4.1.3. Tekući grantovi (transferi)

U skladu sa standardnom budžetskom klasifikacijom i Kontnom planu za budžet u FBiH tekući grantovi/transferi se dijele na: grantove drugim nivoima vlasti, grantovi pojedincima, grantovi neprofitnim organizacijama, transfere za poticaj razvoja poduzetništva i obrta, i ostale grantove, povrati i drugo.

Grantovi drugim nivoima vlasti predstavljaju davanja za: Mjesne zajednice, Općinsku izbornu komisiju, potporu kulturi i potporu zdravstvu. Za finansiranje njihovih potreba u 2016. godini planirana su sredstva u iznosu od 70.655,00 KM, što je znatno više u odnosu na planirana sredstva u 2015. godini iz razloga što je 2016. Godina, godina lokalnih izbora. Pođemo li od pretpostavke da općina Sapna, zadržava postojeći sistem poslovanja, tada bi smo tekuće

grantove drugim nivoima vlasti pozicionirali do iznosa od 53.655,00 KM do 70.655,00 KM. Ukoliko se opredijelimo za politiku trezorskog poslovanja, tada iz skupine grantova drugim nivoa vlasti izostavljamo Mjesne zajednice, koji postaju „redovni“ korisnici budžeta, i tada će nam za preostale "druge nivoe vlasti“ biti ostvaren iznos koji po svakoj godini trajanja DOB-a ne bi prelazio 25.000,00 KM.

Grantovi pojedincima u planu budžeta za 2016. godinu iznose 298.000,00 KM. Oni u suštini predstavljaju nekoliko vrsta socijalnih davanja (naknade za neuposlone roditelje, socijalne pomoći pojedincima, naknade za obrazovanje). Što se tiče projekcije grantova pojedincima u nastupajućem srednjoročnom periodu, oni se za 2017. godinu planiraju u iznosu od 217.000,00 KM, za 2018. godinu u iznosu od 229.000,00 KM i za 2019. godinu u iznosu od 232.000,00 KM.

Grantovi neprofitnim organizacijama sa ukupnim iznosom od 71.500,00 KM u 2016. godini, predstavljaju najznačajniju skupinu tekućih grantova. Ovdje se radi o tekućim grantovima humanitarnim organizacijama, vjerskim zajednicama, Udruženjima proisteklim iz rata, političkim strankama-vijećničkim skupinama i ostalim udruženjima. Što se tiče projekcije grantova neprofitnim organizacijama u predstojećem trogodišnjem periodu, govorimo o iznosu oko 72.000,00 KM za svaku godinu srednjoročnog planiranja.

Ostali grantovi predstavljaju sredstva koja su namijenjena za subvencije u oblasti poljoprivrede, potpora poduzetnicima, te obaveza po osnovi „izvršenih sudskih presuda i rješenja o izvršenju“.

4.1.4. Kapitalni izdaci

Za nabavku opreme za potrebe organa uprave općine Sapna u 2016. godini planiran je iznos od 3.300,00 KM. Što se tiče planova i potreba općine Sapna za nabavkom opreme u predstojećem trogodišnjem periodu, oni bi trebali biti planirani do iznosa od najviše 5.500,00 KM po svakoj godini, stim što bi 2017. Plan bio 2.500, KM.

U DOB-u za period od 2017. do 2019. godine planirani su izdaci na ime otplate dugova u iznosu od 85.839,00 KM za svaku godinu projekcije DOB-a (2017.-2019).

Poglavlje 5: Budžetski prioriteti za period od 2016. do 2018. godine

Budžet je glavni instrument za provođenje politika Općinskog načelnika. On je sredstvo putem kojeg se strateški ciljevi sprovode u usluge, programe i aktivnosti koje ispunjavaju socijalne i ekonomske potrebe zajednice. Najvažniji strateški ciljevi općine Sapna su definisani u Strategiji razvoja općine Sapna za period od 2014. do 2020. godine (Strategija), sa operativnim ciljevima i programima, koji imaju zadatak potpomoći u realizaciji svakog od postavljenih ciljeva.

S punim pravom se nadamo da ćemo u narednim srednjoročnim planovima, koristeći sve raspoložive resurse, stvoriti poslovno prepoznatljiv i ugodan prostor za poduzetništvo i život u njemu. Suočeni sa zahtjevima budžetskih korisnika, interesnih skupina i građana koji nadilaze raspoloživa sredstva, Općinski načelnik mora donijeti odluku o prioritetnim projektima koji se

mogu realizirati u skladu sa raspoloživim sredstvima, među kojima posebno želimo istaći: sistem vodosnadbjevanja i odvodnjavanja na području naše općine, dovršetak lokalne cestovne infrastrukture po Mjesnim zajednicama, regulaciju riječnog korita, unapređenje postojećeg malog i srednjeg poduzetništva i obrta, unapređenje poljoprivredne proizvodnje, u kojem se nalaze značajni kapaciteti za zapošljavanje stanovništva i drugo

Ovaj dokument bit će objavljen na web stranici općine Sapna.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
OPĆINA SAPNA
Općinski Načelnik

Općinski načelnik

Ismet Omerović, dipl. ing. maš.

Broj: 01-14-1321/16.
Sapna, 13.06.2016. godine